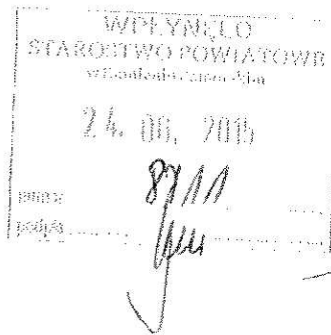

**WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI**

IR-1.431.2.2.2015.JR.MP

26 CZE. 2015

Szczecin, dnia 22 czerwca 2015 r.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Przedmiot kontroli:

Realizacja zadań z zakresu zarządzania ruchem na drogach powiatowych i gminnych w powiecie kamieńskim.

Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:

Starostwo Powiatowe w Kamieniu Pomorskim, ul. Wolińska 7b, 72-400 Kamień Pomorski.

Osoba pełniąca funkcje kierownicze w okresie prowadzenia kontroli:

Beata Kiryluk – Starosta Kamieński, pełniąca swoją funkcję do 18 grudnia 2014 roku.

Józef Malec – Starosta Kamieński, pełniący swoją funkcję od 19 grudnia 2014 roku.

Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2014 r. do 22 kwietnia 2015 r.

Organ kontrolujący:

Wojewoda Zachodniopomorski.

Zespół kontrolujący:

Joanna Reca – inspektor wojewódzki w Wydziale Infrastruktury i Rolnictwa, pełniąca funkcję kierownika zespołu kontrolnego, upoważnienie nr 15/2015 z dnia 9 kwietnia 2015 r., legitymacja służbowa nr 34/2012.

Monika Poniewska - starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Infrastruktury i Rolnictwa, upoważnienie nr 16/2015 z dnia 9 kwietnia 2015 r., legitymacja służbowa nr 12/2015.

Podstawa prawna do przeprowadzenia kontroli:

art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku – *Prawo o ruchu drogowym* (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137 z późn. zm.) i rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem (Dz. U. Nr 177, poz. 1729).

Termin kontroli: 21-22 kwietnia 2015 r.

Zakres kontroli:

Zarządzanie ruchem na drogach powiatowych i gminnych w powiecie kamieńskim.

W ramach kontroli sprawdzeniu poddano następujące zagadnienia:

- 1) wyznaczenie komórki organizacyjnej lub/i pracowników do realizacji zadań z zakresu zarządzania ruchem na drogach,
- 2) prowadzenie wykazów dróg powiatowych i gminnych wraz z mapami tych dróg oraz inwentaryzacją oznakowania,
- 3) prowadzenie ewidencji projektów zatwierdzonych organizacji ruchu,

- 4) rozpatrywanie projektów organizacji ruchu i ich zatwierdzanie,
- 5) sprawowanie funkcji nadzorczych nad realizacją zatwierdzonych projektów organizacji ruchu,
- 6) dokonywanie przeglądów i analiz istniejącej organizacji ruchu pod względem bezpieczeństwa ruchu i jego efektywności,
- 7) istniejąca organizacja ruchu na wybranych odcinkach dróg i ulic (w tym organizacja ruchu dotycząca drogowego przewozu towarów niebezpiecznych – oznakowanie, trasy, parkingi).

Przebieg i ustalenia kontroli.

Kontrolujący okazując legitymacje służbowe, przekazali Staroście Kamieńskiemu, Panu Józefowi Malcowi upoważnienia do przeprowadzenia kontroli. W celu wykonania czynności kontrolnych, kontrolerzy zostali skierowani do Wydziału Komunikacji i Transportu Starostwa Powiatowego w Kamieniu Pomorskim. Szczegółowych wyjaśnień udzielała Pani Danuta Szubert, Naczelnik Wydziału Komunikacji i Transportu.

Dokumentacja dotycząca Komisji Bezpieczeństwa i Porządku została udostępniona kontrolującym przez kontrolowany Wydział.

Ad.1 Wyznaczenie komórki organizacyjnej lub/i pracowników do realizacji zadań z zakresu zarządzania ruchem na drogach.

Regulamin organizacyjny Starostwa Powiatowego w Kamieniu Pomorskim, przyjęty uchwałą Nr XVII/96/2007 Rady Powiatu w Kamieniu Pomorskim z dnia 15 listopada 2007 roku (ze zm.) określa organizację, zasady działania i strukturę Starostwa Powiatowego w Kamieniu Pomorskim. Zgodnie z powyższym dokumentem podstawowym zakresem działania Wydziału Komunikacji i Transportu są sprawy związane z rejestracją pojazdów, wydawaniem i zatrzymywaniem dokumentów stwierdzających posiadanie uprawnień do kierowania pojazdem, bezpieczeństwem ruchu drogowego, transportem zbiorowym, nadzorem nad stacjami kontroli pojazdów, ośrodkami szkolenia kierowców oraz instruktorami nauki jazdy.

Regulamin wewnętrzny Wydziału nadany na drodze zarządzenia Starosty Kamieńskiego z dnia 12 listopada 2012 roku, określa strukturę organizacyjną komórki wraz z wykazem stanowisk oraz zakresy czynności pracowników. Wymienione w dokumencie zadania z zakresu zarządzania ruchem na drogach, wykonywane przez pracownika wydziału dotyczą:

- a) prowadzenia i przechowywania ewidencji zatwierdzonych projektów organizacji ruchu;
- b) prowadzenia kontroli prawidłowości zastosowania i funkcjonowania znaków drogowych, sygnalizacji świetlnej oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz ich zgodność z zatwierdzoną organizacją ruchu;
- c) współpracy w zakresie organizacji ruchu i jego bezpieczeństwa z innymi organami zarządzającymi ruchem, zarządcami dróg i kolei, Policją oraz innymi jednostkami.

Powyższe obowiązki wykonuje jeden pracownik Wydziału.

W okresie objętym kontrolą zatwierdzania projektów organizacji ruchu, na podstawie posiadanych upoważnień, dokonywali:

- Pan Józef Malec – Starosta Kamieński, pełniący funkcję od 19 grudnia 2014 r.;
- Pani Beata Kiryluk - Starosta Kamieński, pełniąca funkcję do dnia 18 grudnia 2014 r.;
- Pan Radosław Drozdowicz (Wicestarosta Kamieński), na podstawie upoważnienia nr Or.077.15.2011.BK wydanego w dniu 1 kwietnia 2011 r.

[Dowód: akta sprawy, dokument nr 1-7]

Ad.2 Prowadzenie wykazów dróg powiatowych i gminnych wraz z mapami tych dróg oraz inwentaryzacją oznakowania.

Dokumentacja drogowa niezbędna do zarządzania ruchem na drogach powiatowych i gminnych nadzorowanych przez Starostwo Powiatowe, jaką dysponuje Wydział Transportu i Komunikacji to:

- wykaz oraz mapa sieci dróg powiatowych z aktualną numeracją,
- wykaz dróg gminnych na terenie gminy Wolin z częściową numeracją dróg,
- wykaz ulic (bez numeracji dróg) zlokalizowanych w mieście Kamień Pomorski wraz z inwentaryzacją oznakowania poziomego i pionowego,
- wykaz ulic gminnych i powiatowych w Kamieniu Pomorskim ze starą numeracją dróg,
- wykaz ulic/dróg gminnych z aktualną numeracją, zlokalizowanych w Dziwnowie wraz z inwentaryzacją oznakowania pionowego i poziomego,
- wykaz dróg gminnych z aktualną numeracją, zlokalizowanych na terenie miasta i gminy Międzyzdroje wraz z inwentaryzacją oznakowania pionowego i poziomego,
- wykaz dróg gminnych z częściową numeracją, zlokalizowanych w gminie Świerżno,
- wykaz dróg gminnych bez numeracji, zlokalizowanych w gminie Golczewo.

W dniu kontroli Wydział nie posiadał mapy dróg gminnych zlokalizowanych w gminie Kamień Pomorski, Międzyzdroje oraz Wolin oraz inwentaryzacji oznakowania dróg gminnych gminy Golczewo, Wolin i Świerżno. Zarządzający ruchem wyjaśnił, że w 2012 roku w związku z tworzeniem całościowej organizacji ruchu na drogach powiatowych i gminnych, wystosowano pisma do zarządców dróg gminnych w powiecie kamieńskim z prośbą o przekazanie brakujących map i wykazów dróg gminnych z aktualną numeracją. W okresie objętym kontrolą nie wystosowano powtórnego pisma do gmin z prośbą o przesłanie dokumentacji niezbędnej do zarządzania ruchem na drogach lub o potwierdzenie aktualności wcześniej przekazanej.

[Dowód: akta sprawy, dokument nr 8-18]

Ocena cząstkowa: pozytywna z uchybieniami.

Ad.3 Prowadzenie ewidencji projektów zatwierdzonych organizacji ruchu.

Przepis § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem wskazuje, że organ zarządzający ruchem prowadzi ewidencję projektów zatwierdzonych organizacji ruchu.

Kontrolowany wydział prowadzi ewidencję zatwierdzonych projektów dla stałych, czasowych i opiniowanych organizacji ruchu. Numeracja w ewidencji prowadzona jest w systemie rocznym narastającym. Zawarte w ewidencji pozycje, zgodnie są z wymogami określonymi w § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 roku w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem (Dz. U. Nr 177, poz. 1729). Jedynie w przypadku 8 kolumny wprowadzane są dane dotyczące rzeczywistego terminu przywrócenia poprzedniej organizacji ruchu (stałej) zamiast planowanego terminu przywrócenia poprzedniej organizacji ruchu. Po analizie dokumentu zauważono, że w dużej liczbie przypadków wpisano do ewidencji projekty niezatwierdzone (w fazie weryfikacji/analizy). Powyższy fakt powoduje brak chronologii wpisywania projektów do ewidencji zgodnie z datą ich zatwierdzenia. Ponadto, zdarzają się projekty zatwierdzone, w których brak jest zachowania minimalnego 7 dniowego odstępu między rzeczywistym terminem wprowadzenia organizacji ruchu, a datą zatwierdzenia projektu np. *16/14*. Często powtarzającą się nieprawidłowością jest brak wypełnienia kolumny dotyczącej rzeczywistego terminu wprowadzenia organizacji ruchu pomimo, jak poinformowano kontrolujących, ww. informację organ zarządzający ruchem otrzymuje od większości jednostek wprowadzających organizację ruchu (§ 12 ust. 1 ww. rozporządzenia) np. brak ww. danych przy projekcie nr *60/14*, *61/14*, *62/14* lub informacji o rezygnacji z wprowadzenia zatwierdzonej organizacji ruchu bądź informacji o przesunięciu terminu rozpoczęcia robót. W kilku przypadkach w 7 kolumnie wpisano termin rzeczywistego wprowadzenia organizacji ruchu, mimo że ten termin jeszcze nie nastąpił np. projekt nr *3/15* data zatwierdzenia projektu: *13.02.2015*, termin w którym powinna zostać wprowadzona zatwierdzona organizacja ruchu: *XI.2016*, rzeczywisty termin wprowadzenia organizacji ruchu: *XII.2016*.

[Dowód: akta sprawy, dokument nr 19-20]

Ocena częściowa: pozytywna z uchybieniami.

Ad. 4 Rozpatrywanie projektów organizacji ruchu i ich zatwierdzanie.

Przepis § 3 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem wskazuje, że organ zarządzający ruchem zatwierdza organizacje ruchu na podstawie złożonych projektów. Wymagania

dotyczące zawartości projektów organizacji ruchu określa przepis § 5 oraz § 7 ww. rozporządzenia.

Kompletna dokumentacja dotycząca zatwierdzania projektów organizacji ruchu gromadzona jest w Wydziale Komunikacji i Transportu.

Spośród przedstawionych kontrolującym zatwierdzonych projektów organizacji ruchu, sprawdzeniu poddano losowo wybrane 2 projekty stałej organizacji ruchu i 1 projekt czasowej organizacji ruchu:

1. Projekt stałej organizacji ruchu pn. „Miejsce postojowe dla autobusów szkolnych przy ul. Plac Katedralny w Kamieniu Pomorskim” [nr projektu w ewidencji: 54/14]:
 - linia przystankowa, przedstawiona na planie sytuacyjnym (skala 1:500) o długości 15 metrów. Zgodnie z obowiązującymi przepisami minimalna długość linii przystankowej wynosi 30 metrów,
 - linia przystankowa zlokalizowana na wysokości dwóch zjazdów z posesji oraz skrzyżowania drogi bez przejazdu,
 - znaki D-4a, B-36, B-18 umieszczone w niewłaściwej kolejności na wspólnej konstrukcji wsporczej,
 - brak na planie sytuacyjnym parametrów geometrii drogi,
 - brak w projekcie wskazania kategorii drogi oraz numeru drogi,
 - na stronie zatytułowanej „opinie” dołączonej do projektu znajduje się pozytywna opinia dla organizacji ruchu z podpisem i imienną pieczętą inspektora. Brak jest możliwości stwierdzenia jaki organ wydał ww. opinię,
 - brak przewidywanego terminu wprowadzenia nowej stałej organizacji ruchu,
 - przywołane w opisie technicznym podstawy prawne częściowo nieaktualne.
- [Dowód: akta sprawy, dokument nr 21]
2. Projekt stałej organizacji ruchu dotyczący przebudowy drogi gminnej dojazdowej ul. Słonecznej w Lubinie, gmina Międzyzdroje [nr projektu w ewidencji: 44/14]:
 - w punkcie 6 opisu technicznego projektu zatytułowanym „Opinie do projektu stałej organizacji ruchu w ramach przebudowy drogi gminnej dojazdowej w Lubinie, Gmina Międzyzdroje” znajduje się pieczętka Gminy Międzyzdroje wraz z imienną pieczęcią i podpisem pracownika ww. organu oraz imienna pieczętka wraz z podpisem Inspektora Nadzoru. Zauważyć należy, że przybicie pieczęci bez adnotacji dotyczącej wydania opinii pozytywnej lub negatywnej nie może stanowić wypełnienia obowiązku wynikającego z przepisu § 7 ust. 2 ww. rozporządzenia,
 - zatwierdzenie projektu organizacji ruchu, w formie pieczęci umieszczone w części opisowej projektu z datą „02.10.2014 r.” oraz na załączniku graficznym, tj. planie sytuacyjnym z datą „2014.10.20”,
 - w opisie technicznym w punkcie 3 *Stan istniejący* widnieje następujący zapis „...Na przedmiotowym odcinku drogi w strefie ograniczonej prędkości obowiązuje prędkość do 30 km/h (znaki D-43)...”. Zauważyć należy, że „strefę ograniczonej prędkości” wyraża się znakiem B-43. Na planie sytuacyjnym zastosowano oznakowanie B-43,

- brak wskazania drogi z pierwszeństwem przejazdu. Znak A-7 umieszczony przed skrzyżowaniem nie może występować samodzielnie, lecz tylko z odpowiednim znakiem (A-6 lub D-1) na drodze z pierwszeństwem przejazdu,
- brak na planie sytuacyjnym parametrów geometrii drogi.

[Dowód: akta sprawy, dokument nr 22]

3. Projekt czasowej organizacji ruchu dotyczący przebudowy ulicy Mieszka I w Międzyzdrojach wraz z sieciami [nr projektu w ewidencji: 8/15, 9/15, 10/15]:
- brak na planie sytuacyjnym przedstawienia zastosowania zapór drogowych wymienionych w części opisowej projektu,
 - błędnie zastosowany znak A-12c na ulicy Gryfa Pomorskiego przy skrzyżowaniu z ulicą Myśliwską i znak A-12b przy działce nr 139 (plan sytuacyjny – etap 2),
 - brak określenia pierwszeństwa przejazdu na skrzyżowaniu ulicy Gryfa Pomorskiego z Mieszka I i ulicą Plażową,
 - wskazane jest przeanalizowanie zastosowania znaku F-6 na ulicy Gryfa Pomorskiego informującego wcześniej kierowców o prowadzonych na ulicy Mieszka I pracach remontowych,
 - brak na planie sytuacyjnym parametrów geometrii drogi,
 - pieczęć zatwierdzająca projekt organizacji ruchu znajduje się na planie sytuacyjnym projektu.

[Dowód: akta sprawy, dokument nr 23]

Organ zarządzający ruchem nie powołał komisji, o której mowa w przepisie § 8 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia, w celu szczegółowego rozpatrzenia wniesionych opinii lub wątpliwości związanych z projektem. Jak poinformowano kontrolujących, każdorazowo wpływające do Starostwa projekty organizacji ruchu przekazywane są do Zarządu Dróg Powiatowych w Kamieniu Pomorskim w celu ich weryfikacji. Po sprawdzeniu i niewniesieniu uwag przez ZDP projekt przekazywany jest Staroście do zatwierdzenia.

Zatwierdzanie projektów organizacji ruchu dokonywane jest pieczęcią, zawierającą informację o charakterze organizacji ruchu oraz rodzaju drogi, której dotyczy zmiana organizacji ruchu. Organ zarządzający ruchem nie wskazuje w zatwierdzeniu terminu, w którym powinna zastać wprowadzona zatwierdzona organizacja ruchu (§ 8 ust. 7 rozporządzenia w *sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem*).

W okresie objętym kontrolą organ zarządzający ruchem nie zasięgał opinii rzeczoznawcy, audytora lub biegłego w zakresie wpływu planowanej organizacji ruchu na jego bezpieczeństwo. Ponadto w okresie objętym kontrolą podczas przeprowadzania procedury zatwierdzania projektów organizacji ruchu nie dokonywano analiz zagrożeń, jakie stwarzają pojazdy przewożące towary niebezpieczne.

W kontrolowanym okresie do wydziału nie wpłynął wniosek o zaopiniowanie w projektach budowlanych geometrii drogi na podstawie przepisu § 3 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie *szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem*.

[Dowód: akta sprawy, dokument nr 22-24]

Ocena cząstkowa: pozytywna z nieprawidłowościami.

Ad.5 Sprawowanie funkcji nadzorczych nad realizacją zatwierdzonych projektów organizacji ruchu.

Kontrolujących poinformowano, że Wydział nie wykonuje obowiązku wynikającego z przepisu § 12 ust. 4 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie *szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem*, tj. nie informuje zarządców dróg o utracie ważności zatwierdzonych organizacji ruchu, gdyż w większość jednostek wprowadzających organizacje ruchu wypełnia nałożony na nie obowiązek wynikający z przepisu § 12 ust 1 ww. rozporządzenia. Zauważyć należy, że przy części projektów w ewidencji zatwierdzonych projektów organizacji ruchu brak jest daty powiadomienia organu zarządzającego ruchem o terminie rozpoczęcia robót (kolumna 7 ww. ewidencji).

[Dowód: akta kontroli, dokument nr 19, 20, 25]

Zgodnie z przepisem § 12 ust. 3 ww. rozporządzenia, jeżeli organizacja ruchu ma charakter stały, organ zarządzający ruchem, w terminie do 14 dni od dnia wprowadzenia organizacji ruchu, powinien przeprowadzić kontrolę wykonania zadań technicznych wynikających z realizacji projektu.

Organ zarządzający ruchem poinformował, że w okresie objętym kontrolą przeprowadzał kontrole wynikające z ww. przepisu jak również dokonywał kontroli przywrócenia poprzedniej stałej organizacji ruchu. Na dowód powyższego przedstawiono losowo wybrane notatki służbowe z przeprowadzonych czynności.

[Dowód: akta kontroli, dokument nr 19, 20, 25]

Ocena cząstkowa: pozytywna z uchybieniami.

Ad. 6 Dokonywanie przeglądów i analiz istniejącej organizacji ruchu pod względem bezpieczeństwa ruchu i jego efektywności.

Przepis § 12 ust. 5 ww. rozporządzenia wskazuje, iż organ zarządzający ruchem przeprowadza co najmniej raz na 6 miesięcy kontrolę prawidłowości zastosowania, wykonania, funkcjonowania i utrzymania wszystkich znaków drogowych, urządzeń

sygnalizacji świetlnej, urządzeń sygnalizacji dźwiękowej oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego umieszczonych na drogach jemu podległych.

Organ zarządzający ruchem, po kontroli Wojewody Zachodniopomorskiego w 2011 roku, przeprowadził, na przełomie maja i czerwca 2012 roku kontrolę, o której mowa w przepisie § 12 ust. 5 ww. rozporządzenia. Z powyższych czynności sporządzony został protokół. Kontrolujących poinformowano, że z uwagi na braki kadrowe jak i duże obciążenie zadaniami służbowymi ww. kontrole przekazano do realizacji Zarządowi Dróg Powiatowych w Kamieniu Pomorskim.

Zarząd Dróg Powiatowych w Kamieniu Pomorskim poinformował, że „...w ramach bieżącego utrzymania dróg kontroluje stan nawierzchni na drogach powiatowych powiatu kamieńskiego. Corocznie po sezonie zimowym prowadzona jest kontrola oznakowania. W pierwszej kolejności wymieniane są znaki zniszczone i znaki niespełniające wymagań określonych przepisami. Zakres wymiany znaków ograniczony jest wysokością środków finansowych przyznanych jednostce na realizację jej zadań. ... W roku 2015 kontrola oznakowania prowadzona była w miesiącach luty, marzec i kwiecień. W jej wyniku zaplanowano wymianę znaków zniszczonych oraz kompleksową wymianę oznakowania miejscowości (E-17a, E-18a oraz D-42, D-43). ... Planowany termin zakończenia wymiany znaków – do końca maja 2015 r.”

[Dowód: akta kontroli, dokument nr 30, 31]

Zgodnie z przepisem § 2 ust. 1 pkt 1 lit. g rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem, działania w zakresie zarządzania ruchem powinny być realizowane poprzez nadzór i analizę istniejącej organizacji ruchu w zakresie bezpieczeństwa ruchu i jego efektywności.

Kontrolujących poinformowano, że w okresie objętym kontrolą, ww. analizy, przeprowadzane były przy okazji rozpatrywania skarg lub wniosków mieszkańców dotyczących nieprawidłowości występujących na drogach. Wnioski z przeprowadzonych analiz w zakresie organizacji i bezpieczeństwa ruchu były podstawą do wprowadzenia zmian w organizacji ruchu m.in. na ulicy Gryfa Pomorskiego w Międzyzdrojach. Obecnie trwa weryfikacja projektu organizacji ruchu. Ponadto Zarząd Dróg Powiatowych w Kamieniu Pomorskim poinformował, że „... w okresie letnim zostanie przeprowadzona ocena zasadności zastosowania oznakowania. Uwzględnić ona będzie wnioski złożone przez gminy, sołectwa, mieszkańców oraz służby mundurowe dotyczące nowego lub zmiany istniejącego oznakowania.”

[Dowód: akta kontroli, dokument nr 31-34]

Organ zarządzający ruchem współpracuje w zakresie organizacji ruchu i jego bezpieczeństwa z innymi organami zarządzającymi ruchem, zarządami dróg, Policją, PKP. Kontrolującym przedstawiono dokumentację pisemną z ww. współpracy.

[Dowód: akta kontroli, dokument nr 35]

Na podstawie przedstawionej kontrolującym dokumentacji stwierdzono, że w Starostwie powołana została Komisja Komunikacji, Bezpieczeństwa i Obronności, której przedmiot działania obejmuje zadania w zakresie m.in. porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli, czy też utrzymania dróg i ulic. Z protokołów z posiedzeń ww. Komisji wynika, że podczas prac poruszane były tematy dotyczące m.in. przebudowy dróg powiatowych oraz napraw dróg w okresie letnim.

[Dowód: akta kontroli, dokument nr 36-37]

Ocena cząstkowa: pozytywna z nieprawidłowościami.

Ad.7 Istniejąca organizacja ruchu na wybranych odcinkach dróg powiatowych (w tym organizacja ruchu dotycząca drogowego przewozu towarów niebezpiecznych – oznakowanie, trasy, parkingi).

Podczas kontroli, w obecności przedstawiciela Starostwa Powiatowego w Kamieniu Pomorskim – Pani Danuty Szubert dokonano objazdu wybranych odcinków dróg celem lustracji ich stanu i oznakowania.

W trakcie objazdu dróg nie napotkano miejsc oznaczonych znakami B-13, B-13a, B-14 oraz C-17. W skontrolowanych projektach organizacji ruchu również nie wystąpiło powyższe oznakowanie.

Na terenie powiatu nie ma wyznaczonych tras do przewozu materiałów niebezpiecznych, jak również nie wyznaczono parkingu, na który usuwane są pojazdy przewożące towary niebezpieczne.

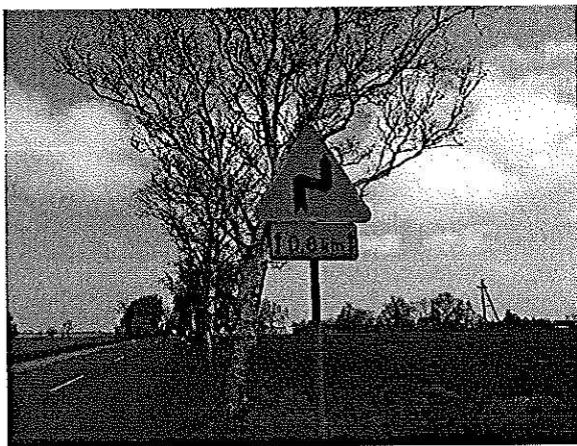

Droga powiatowa nr 1024Z.

Znak A-15 wraz z tabliczką „*wyjazd z budowy*” przekrzywiony.
Nawierzchnia drogi przy wyjeździe z budowy zabrudzona i zapiaszczona.
Brak linii warunkowego zatrzymania P-14 przed przejściem dla pieszych.

Skrzyżowanie drogi powiatowej nr 1024Z z drogą powiatową 1043Z w kierunku Chrzastowa.
 Brak oznakowania poziomego skrzyżowania jako miejsca szczególnie niebezpiecznego.
 Znak A-7 obklejony naklejkami. Brak znaków pionowych D-6 „przejście dla pieszych”.
 Oznakowanie poziome przejścia dla pieszych (P-10) częściowo wytarte.

Droga powiatowa nr 1024Z.
 Znak pionowy A-3 z wytartą czerwoną obwódką tarczy.
 Zniszczony znak pionowy B-33.

Droga powiatowa nr 1024Z.
 Znaki drogowe E-18a wraz z D-43 przekrzywione. Znaki A-16 oraz A-3 bez wyraźnej czerwonej obwódki. Konstrukcja znaków przekrzywiona.

Połączenie drogi powiatowej nr 1022Z z drogą wojewódzką nr 102.
Zniszczony znak drogowskazowy E-4. Znak pionowy A-7 oraz znak drogowskazowy E-2a na wspólnej konstrukcji wsporczej. Zgodnie z obowiązującymi przepisami łącznie ze znakiem A-7 może być umieszczony na tym samym słupku tylko jeden znak ostrzegawczy, zakazu, nakazu lub informacyjny D-2. Zaleca się podjęcie współpracy w zakresie organizacji ruchu z organem zarządzającym ruchem na drogach wojewódzkich celem dostosowania oznakowania do obowiązujących przepisów.

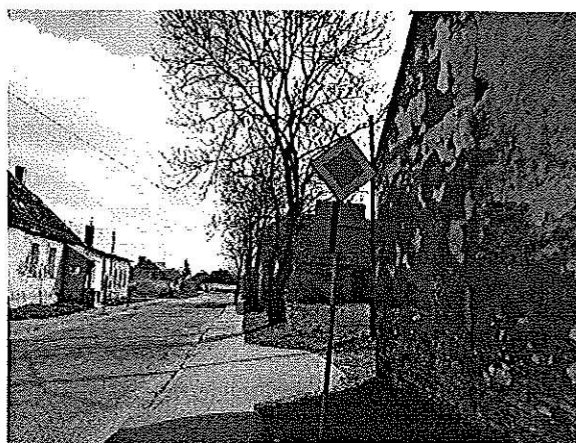
Skrzyżowanie drogi powiatowej nr 1024Z z drogą powiatową nr 1023Z – m. Gostyń.
Brak oznakowania poziomego skrzyżowania jako miejsca szczególnie niebezpiecznego.

Skrzyżowanie drogi powiatowej nr 1024Z z drogą powiatową nr 1023Z – m. Gostyń.
Znak drogowy E-4 zniszczony.

Skrzyżowanie drogi powiatowej nr 1024Z z drogą powiatową nr 1023Z – m. Gostyń.
Znak pionowy A-7 bez wyraźnej czerwonej obwódki umieszczony na wspólnej konstrukcji
wsporczej co znak informacyjny D-6. Brak odpowiedniej tabliczki T-6 pod znakiem A-7.
Brak linii warunkowego zatrzymania P-14 przed przejściem dla pieszych.
Wyblakła tabliczka T-6 pod znakiem D-1.

Skrzyżowanie drogi powiatowej nr 1024Z z drogą powiatową nr 1031Z – m. Gostyń.
Znak B-20 wyblakły/zniszczony. Brak linii bezwzględnego zatrzymania (P-12).
Brak odpowiedniej tabliczki T-6 pod znakiem pionowym B-20.

Skrzyżowanie drogi powiatowej nr 1024Z z drogą powiatową nr 1031Z – m. Gostyń.
Znaki drogowskazowe E-2a zabrudzone.
Wygięta podpora wsporcza znaku widocznego po lewej stronie.

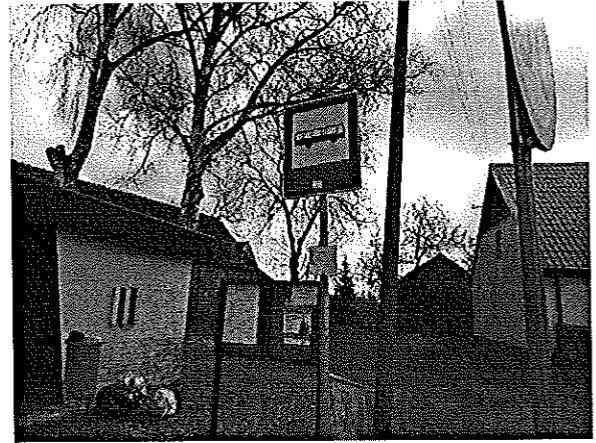
Droga nr 0031Z w m. Gostyń.
Oznakowanie przystanku autobusowego w dalszym ciągu nie wymienione.
Brak zatoki autobusowej lub oznakowania poziomego przystanku (P-17).

Skrzyżowanie drogi powiatowej nr 1031Z z drogą powiatową nr 1023Z.
Brak oznakowania poziomego skrzyżowania jako miejsca szczególnie niebezpiecznego.

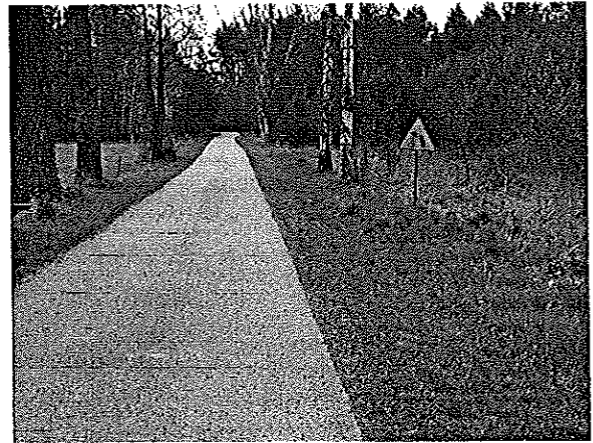
Skrzyżowanie drogi powiatowej nr 1031Z z drogą powiatową nr 1023Z.
Znak E-4 zniszczony – znak kierunku miejscowości znajduje się tylko z jednej strony drogowskazu.

Droga nr 0031Z - miejscowość Gostyniec.
Znak D-15 wskazany w poprzednim protokole został wymieniony,
jednakże w dniu kontroli ustawiony był równoległe do drogi.

Droga powiatowa nr 1021Z – miejscowość Jatki.
Szerokość drogi z polbruku – 3,6 m, szerokość zapiaszczonego pobocza – 2,4 m.
Brak znaku miejscowości (E-17a).

Droga powiatowa nr 1021Z – Jatki - Ugory.

Brak informacji czy wiata widoczna na lewym zdjęciu jest czynnym przystankiem autobusowym. Każdy przystanek dla autobusów komunikacji publicznej powinien być oznaczony znakiem pionowym D-15. Brak znaku E-18a informującego o końcu miejscowości „Jatki”. Droga z płyt żelbetowych o szerokości 3 m. Znak pionowy A-2 zabrudzony, umieszczony na niewłaściwej wysokości.

Droga powiatowa nr 1021Z – miejscowość Ugory.

Gruntowa nawierzchnia drogi z licznymi nierównościami stwarzająca zagrożenie uszkodzenia pojazdów. Niezgodny z obowiązującymi przepisami znak pionowy E-17a.

Ocena cząstkowa: pozytywna z nieprawidłowościami.

OCENA OGÓLNA: POZYTYWNA Z NIEPRAWIDŁOŚCIAMI.

Kopie poniższych dokumentów zostały dołączone do akt kontroli:

1. Uchwała Nr III/13/2011 Rady Powiatu w Kamieniu Pomorskim z dnia 11 lutego 2011 roku w sprawie wyboru Starosty Kamieńskiego,
2. Uchwała Nr III/14/2011 Rady Powiatu w Kamieniu Pomorskim z dnia 11 lutego 2011 roku w sprawie wyboru Wicestarosty Kamieńskiego,
3. Uchwała Nr III/3/2014 Rady Powiatu w Kamieniu Pomorskim z dnia 19 grudnia 2014 roku w sprawie wyboru Starosty Kamieńskiego,
4. Uchwała Nr XVII/96/2007 Rady Powiatu w Kamieniu Pomorskim z dnia 15 listopada 2007 roku w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Kamieniu Pomorskim,
5. Uchwała Nr XXXI/251/2014 Rady Powiatu w Kamieniu Pomorskim z dnia 16 kwietnia 2014 roku w sprawie zmiany Uchwały Nr XVII/969/2007 Rady Powiatu w Kamieniu Pomorskim z dnia 15 listopada 2007 roku w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Kamieniu Pomorskim,
6. Zarządzenie Nr Or.120.36.2012.AZ Starosty Kamieńskiego z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie nadania Regulaminu wewnętrznego Wydziału Komunikacji i Transportu w Starostwie Powiatowym w Kamieniu Pomorskim,
7. Upoważnienie znak Or.077.15.2011.BK z dnia 1 kwietnia 2011 r. wydane przez Starostę Kamieńskiego Wicestaroscie Kamieńskiemu,
8. Wykaz dróg powiatowych w powiecie kamieńskim z aktualną numeracją,
9. Mapa sieci dróg powiatowych z aktualną numeracją,
10. Wykaz dróg gminnych na terenie gminy Wolin z częściową numeracją dróg gminnych,
11. Wykaz oznakowania poziomego i pionowego na ulicach w mieście Kamień Pomorski (pismo Burmistrza Kamienia Pomorskiego znak PIGK.721.1.2012.JW z dnia 14 lutego 2012 r.),
12. Wykaz ulic gminnych i powiatowych w Kamieniu Pomorskim bez aktualnej numeracji,
13. Wykaz dróg gminnych w gminie Dziwnów z aktualną numeracją wraz z inwentaryzacją ich oznakowania (pismo Urzędu Miejskiego w Dziwnowie znak PK.7223.01.2012.MK z dnia 1 lutego 2012 r.),
14. Wykaz dróg gminnych gminy Międzyzdroje z aktualną numeracją wraz z inwentaryzacją ich oznakowania (pismo Urzędu Miejskiego w Międzyzdrojach znak ITI.7021.10.2012/TW z dnia 6 lutego 2012 r.),
15. Wykaz dróg gminnych dla gminy Świerżno z częściową numeracją,
16. Wykaz dróg gminnych gminy Golczewo bez numeracji,
17. Pismo Starostwa Powiatowego w Kamieniu Pomorskim znak kom.7140.40.2012.DSz z dnia 18 maja 2012 r.,
18. Pismo Starostwa Powiatowego w Kamieniu Pomorskim znak kom.7140.40.a.2012.DSz z dnia 21 maja 2012 r.,
19. Ewidencja zatwierdzonych projektów organizacji ruchu (od 1/14 do 62/14 oraz od 1/15 do 20/15),
20. Pisma od jednostek wprowadzających organizację ruchu o terminie ich wprowadzenia (5 pism),
21. Projekt stałej organizacji ruchu pn. „Miejsce postojowe dla autobusów szkolnych przy ul. Plac Katedralny w Kamieniu Pomorskim” [nr projektu w ewidencji: 54/14],
22. Projekt stałej organizacji ruchu dotyczący przebudowy drogi gminnej dojazdowej ul. Słonecznej w Lubinie, gmina Międzyzdroje [nr projektu w ewidencji: 44/14],

23. Projekt czasowej organizacji ruchu dotyczący przebudowy ulicy Mieszka I w Międzyzdrojach wraz z sieciami [nr projektu w ewidencji: 8/15, 9/15, 10/15],
24. Pismo Starostwa Powiatowego w Kamieniu Pomorskim znak Kom.7121.16.2015.DSz z dnia 24 marca 2015 r.
25. Dokumentacja dotycząca przeprowadzenia kontroli wprowadzenia stałej organizacji ruchu na drodze gminnej ul. Promenada Gwiazd w Międzyzdrojach na podstawie zatwierdzonego projektu organizacji ruchu z dnia 10.12.2014 r. (3 pisma przesłane faxem w dniu 06.05.2015 r.),
26. Notatka służbowa z dnia 07.07.2014 r. sporządzona przez Naczelnik Wydziału Komunikacji i Transportu w Starostwie Powiatowym w Kamieniu Pomorskim,
27. Notatka służbowa z dnia 30 maja 2014 r. sporządzona przez Naczelnik Wydziału Komunikacji i Transportu w Starostwie Powiatowym w Kamieniu Pomorskim,
28. Notatka służbowa z dnia 09.04.2014 r. sporządzona przez Naczelnik Wydziału Komunikacji i Transportu w Starostwie Powiatowym w Kamieniu Pomorskim,
29. Protokół sporządzony przez Naczelnik Wydziału Komunikacji i Transportu w Starostwie Powiatowym w Kamieniu Pomorskim na okoliczność przeprowadzenia na przełomie maj-czerwiec 2012 r. kontroli utrzymania znaków drogowych, urządzeń sygnalizacji świetlnej, urządzeń sygnalizacji dźwiękowej oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego umieszczonych na drogach (poza miejskich) podległych Staroście Kamieńskiemu,
30. Pismo Wicestarosty Kamieńskiego znak kom.7121.67.2012.DSz z dnia 10.09.2012 r. wraz z protokołem z kontroli z dnia 03.09.2012 r.,
31. Dokumentacja przekazana przez Zarząd Dróg Powiatowych w Kamieniu Pomorskim (8 stron),
32. Pismo Gminy Międzyzdroje ITI.7021.31.2015.AL z dnia 13 marca 2015 r., Pismo Powiatowego Inspektora nadzoru Budowlanego znak PNB.5141.2.2014 z dnia 25 marca, 2014 r., Protokół oględzin robót budowlanych lub obiektu budowlanego znak 5141.2.2014 z dnia 03.02.2014 r.,
33. Pismo Wicestarosty Kamieńskiego znak kom.7121.19.2014.DSz z dnia 02.06.2014 r. wraz z notatką służbową Naczelnika Wydziału Komunikacji z dnia 02.06.2014 r.,
34. Pismo Starosty Kamieńskiego znak kom.7121.60.2014.DSz z dnia 27 listopada 2014 r., Pismo PRD Nowogard SA znak PRD/DPRP/ES/109/2014 z dnia 14.11.2014 r., Pismo mieszkańca Kamienia Pomorskiego z dnia 12.11.2014 r. wraz z dokumentacją fotograficzną (3 strony),
35. Pismo Starostwa Powiatowego w Kamieniu Pomorskim znak kom.7121.16.2015.Dsz z dnia 16 marca 2015 r., Pismo PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. znak ISEWD-5003/21/15 z dnia 11.03.2015 r.,
36. Uchwała Nr VII/28/2015 Rady Powiatu w Kamieniu Pomorskim z dnia 30 marca 2015 roku w sprawie ustalenia przedmiotu działania stałych Komisji Rady Powiatu w Kamieniu Pomorskim, Uzasadnienie do Uchwały Nr VII/28/2015 Rady Powiatu w Kamieniu Pomorskim z dnia 30 marca 2015 roku,
37. Protokół Nr 25 z posiedzenia Komisji Komunikacji, Bezpieczeństwa i Obronności Rady Powiatu w Kamieniu Pomorskim z dnia 14 października 2014 roku znak Briz.0012.5.2014.KZ, Protokół nr 24 z posiedzenia Komisji Komunikacji, Bezpieczeństwa i Obronności Rady Powiatu w Kamieniu Pomorskim z dnia 18 czerwca 2014 roku znak Briz.0012.4.2014.KZ, Protokół nr 23 z posiedzenia Komisji Komunikacji, Bezpieczeństwa i Obronności Rady Powiatu w Kamieniu Pomorskim z dnia 15 kwietnia 2014 roku znak Briz.0012.3.2014.KZ,

38. E-mail z dnia 28 marca 2014 r. dotyczący zawiadomienia przez jednostkę wprowadzającą organizację ruchu o terminie jej wprowadzenia (dotyczy projektu w ewidencji 4/14),
39. Strona z pieczęcią zatwierdzającą projekt organizacji ruchu 54/14.

Wpis do Książki Kontroli.

Kontrolę, w dniu jej przeprowadzenia, odnotowano w aktualnej Książce Kontroli Starostwa Powiatowego w Kamieniu Pomorskim pod numerem 2 w roku 2015.

Zalecenia dotyczące usunięcia uchybień i nieprawidłowości oraz usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej.

- 1) Należy uzupełnić regulamin organizacyjny Starostwa, regulamin wewnętrzny Wydziału Komunikacji i Transportu oraz zakresy czynności pracowników odpowiedzialnych za realizację kontrolowanych zadań o brakujące zadania wynikające z pełnienia przez starostę funkcji organu zarządzającego ruchem na drogach powiatowych i gminnych. wynikające z rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 roku w *sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem*.
- 2) W celu właściwego wypełniania obowiązków w zakresie zarządzania ruchem na drogach wskazane jest uzupełnienie posiadanej dokumentacji o brakujące wykazy i mapy dróg gminnych z aktualną numeracją jak również brakującą inwentaryzację oznakowania dla dróg powiatowych i gminnych. Komplet aktualnej dokumentacji z zakresu organizacji ruchu Starosta Kamieński powinien otrzymać od gmin z uwagi na kompetencje określone w art. 10 ust. 5 ww. ustawy *Prawo o ruchu drogowym*.
- 3) Ewidencję zatwierdzonych projektów organizacji ruchu należy prowadzić zgodnie z przepisem § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w *sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem*. Do przedmiotowej ewidencji należy wpisywać tylko projekty zatwierdzonych organizacji ruchu. Projekty powinny być wpisywane chronologicznie, według daty zatwierdzenia projektu. Tytuły kolumn ewidencji należy dostosować do wymogów określonych ww. przepisem.
- 4) Zaleca się aby zatwierdzeń projektów organizacji ruchu dokonywać pismem zawierającym między innymi:
 - oznaczenie daty zatwierdzenia projektu,
 - określenie terminu, w którym powinna zostać wprowadzona zatwierdzona organizacja ruchu, w sposób umożliwiający jednostce wprowadzającej organizację ruchu wypełnienie obowiązku wynikającego z przepisu § 12 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w *sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem* (termin od – do),
 - informację wynikającą z treści przepisów § 12 ust. 1 i ust. 4 ww. rozporządzenia.

Każda strona zatwierdzonego projektu organizacji ruchu winna zostać opieczątowana i zaparafowana przez organ zarządzający ruchem. Na załącznikach graficznych należy dodatkowo umieszczać informację wskazującą, że załącznik stanowi integralną część zatwierdzonego projektu organizacji ruchu.

Koniecznym jest, aby podczas przeprowadzania procedury zatwierdzania projektów organizacji ruchu dokonywać ich oceny w zakresie zgodności z obowiązującymi przepisami prawa oraz bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Zgodnie z przepisem § 8 ust. 5 ww. rozporządzenia organ zarządzający ruchem odrzuca projekt organizacji ruchu w przypadku stwierdzenia:

- 1) że projektowana organizacja ruchu zagraża bezpieczeństwu ruchu drogowego;
- 2) niezgodności projektu z przepisami dotyczącymi warunków umieszczania na drogach znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego.

W przypadku stwierdzenia w projekcie organizacji ruchu braków bądź nieprawidłowości, zalecane jest korzystanie z uprawnień wynikających z przepisu § 8 ust. 2 ww. rozporządzenia, który mówi, iż organ zarządzający ruchem może m.in. zatwierdzić organizację ruchu w części, czy też odesłać projekt w celu wprowadzenia poprawek.

- 5) Na podstawie przepisu § 12 ust. 1 ww. rozporządzenia należy wymagać od jednostek wprowadzających organizację ruchu zawiadomień o terminach ich wprowadzenia. Jeżeli w wyznaczonym przez organ terminie, w którym powinna zostać wprowadzona zatwierdzona organizacja ruchu, brak jest zawiadomienia, o którym mowa w powyższym przepisie, organ zarządzający ruchem informuje zarząd drogi o utracie ważności zatwierdzonej organizacji ruchu (§ 12 ust. 4). Wskazane jest odnotowanie w ewidencji oraz w dokumentacji projektowej utraty ważności zatwierdzonej organizacji ruchu.
- 6) i 7) Zgodnie z art. 10 ust. 5 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U z 2012 r. poz. 1137 z późn. zm) Starosta zarządza ruchem na drogach powiatowych i gminnych. W związku z powyższym oraz z uwagi na fakt, że nie ma przepisów, które dopuszczałyby przekazywanie Staroście swoich kompetencji zarządom dróg w zakresie zarządzania ruchem na drogach, organ zarządzający ruchem winien wykonywać obowiązek nałożony na niego przepisem § 12 ust. 5 rozporządzenia Ministra Infrastruktury *w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem*. Powyższy przepis stanowi, że co najmniej raz na 6 miesięcy należy przeprowadzić kontrolę prawidłowości zastosowania, wykonania, funkcjonowania i utrzymywania wszystkich znaków drogowych, urządzeń sygnalizacji świetlnej, urządzeń sygnalizacji dźwiękowej oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego umieszczonych na wszystkich drogach powiatowych i gminnych. Podczas ww. kontroli należy sprawdzać również zgodność istniejącej organizacji ruchu z zatwierdzonymi projektami organizacji ruchu. Z powyższych czynności powinno się sporządzać dokumentację pisemną.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości na drogach powiatowych i gminnych, należy podjąć czynności, zgodnie z § 12 ust. 6 ww. rozporządzenia, zmierzające m.in. do:

- wymiany zniszczonych lub uszkodzonych znaków drogowych, urządzeń sygnalizacji świetlnej, urządzeń sygnalizacji dźwiękowej oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu,
- naprawy wadliwie działających urządzeń sygnalizacji świetlnej lub dźwiękowej,
- umieszczenia znaków drogowych, urządzeń sygnalizacji świetlnej, urządzeń sygnalizacji dźwiękowej oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu w miejscach zgodnych z zatwierdzoną organizacją ruchu,
- wymiany znaków drogowych niezgodnych z obowiązującymi przepisami,
- umieszczenia tarcz znaków na prawidłowej wysokości oraz w prawidłowej odległości od jezdni,
- oczyszczenia i naprawy oznakowania jak i nawierzchni dróg,
- wykoszenia poboczy oraz przycięcia krzewów wchodzących w skrajnię drogi, jak również bieżącej konserwacji rowów i ich udrożnienia.

Powyżej wymienione czynności należy przeprowadzić odpowiednio, również w odniesieniu do wskazanych w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym uwag dotyczących istniejącej organizacji ruchu na drogach.

Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Przedkładając powyższe wystąpienie pokontrolne proszę o pisemną informację o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

wz. WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Ryszard Pićko
WICEWOJEWODA